

BEZ HZZO-a Zabrinjavajući rezultati istraživanja udruge Sve za nju

Svaka druga žena sa sumnjom na rak dojke ode na pregled privatniku

Svaka peta žena ne dode na pregled u roku od mjesec dana, što zbog straha od dijagnoze, što zbog lista čekanja, a od onih pacijentica koje su se naručile na pregled u javnom zdravstvu, s uputnicom HZZO-a, 22 posto učinilo je to preko veze

Dvije trećine žena koje su posumnjale na rak dojke obavilo je prvi pregled u roku od mjesec dana, ali se takva efikasnost u zdravstvu može zahvaliti činjenici da gotovo svaka druga žena - njih 40 posto - pregled nije obavila na uputnicu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, u javnom zdravstvu, već u privatnoj poliklinici. Čak 22 posto pacijentica naručilo se na pregled u javnom zdravstvu preko veze... Pokazalo je to istraživanje udruge "Sve za nju" o tome koliko žene čekaju na preglede vezane uz ovu dijagnozu, kako se ona najčešće otkriva, te koliko sudjeluju u planiranju liječenja.

Rezultati istraživanja govore da svaka druga žena (55 posto) samopregledom otkrije kvržicu i ode na pregled. Kod oko 34 posto izvor sumnje na rak dojke javi se kod prve kontrole, oko 10 posto otkrije se nacionalnim programom probira, a dva po-

sto slučajno. Svaka peta žena ne dode na pregled u roku od mjesec dana, što zbog straha od dijagnoze, što zbog lista čekanja.

Dijagnoza

Kod najvećeg broja pacijentica dijagnoza se postavi u roku od dva do četiri tjedna od prvog pregleda, otprilike toliko koliko moraju čekati na pregled. Kod dvije trećine žena (njih 76 posto) liječenje počinje unutar tri mjeseca od prvog pregleda, a za oko 40 posto pacijentica plan liječenja ne donosi multidisciplinarni tim, iako je to jedna od ključnih preporuka struke.

Nakon što se suoče s dijagnozom teške bolesti, pacijentice osjećaju manjak informacija i ne osjećaju se partnerima u liječenju. Njih 38 posto imalo je tu sreću da im je specijalist u potpunosti opisao plan liječenja. Ostale su o tome mogle samo nagađati. Tek je 27,4 posto pacijentica potpuno zadovoljno svojim

Na Dan ružičaste vrpce pušteni su u zrak ružičasti baloni

sudjelovanjem u postupku liječenja.

Nacionalni plan protiv raka, koji bi trebao riješiti ove probleme, trebao bi biti uskoro pušten u javnu raspravu, a stručnjaci pozivaju i stručnu i široku javnost da se uključi u taj proces. Neke od točaka koje bi se mogle popraviti, ističu, trebale bi biti jasnije preporuke za preglede za mla-

de žene, bolje uređivanje predbilježbi u procesu dijagnostičke obrade u slučaju sumnje na rak i u tijeku praćenja progresije bolesti.

Standardi

- Ako se želimo obračunati s rakom dojke, koji u Hrvatskoj odnosi više života nego u ostatku EU-a, moraju se odrediti standardi, protokoli, smjernice liječenja, mora

se znati što i kad pacijent treba dobiti. Plan liječenja mora se donositi u multidisciplinarnom timu za sve oboljele, a ne samo neke od njih, a pritom je nužno definirati onkološku mrežu i liječiti bolesnike u centrima gdje se može osigurati kvalitetu i multidisciplinarnost. Osim toga, poradić će se na kvalitetnijem i potpunijem informiranju bolesnika, provoditi

potporno liječenje u cijelosti, a ne samo liječenje nuspojava, te voditi računa o kvaliteti života, koja mora biti dio sveukupne skrbi o bolesnicima - upozoravaju iz udruge.

U Hrvatskoj od raka dojke godišnje oboli oko 2.500 žena, a umre ih tisuću. Rano otkrivanje ključan je element u preživljavanju ove zloćudne bolesti.

Lj. BRATONJA MARTINOVIĆ

55%

žena samopregledom otkrije kvržicu

34%

žena nakon prve kontrole posumnja u rak dojke

10%

raka dojke otkrije se nacionalnim programom probira

2%

žena otkrije rak dojke slučajno